

SİYASİ ANALİZ

Suudi Arabistan'ın Petrol Üretimini Azaltmasının Arka Planı

H.21 Rabi'ul Ewel 1444 / M.17 Ekim 2022

Hizb-ut Tahrir

Siyasi Analiz

Suudi Arabistan'ın Petrol Üretimini Azaltmasının Arka Planı

Amerikan ajanı Suudi Arabistan, ABD'nin karşı çıkmasına rağmen fiyatların artmasına yol açan üretimi düşürmek için neden "OPEC+" grubunda Rusya ile işbirliği yaptı? Üretimin düşürülmesine öfkelenen Amerika, Suudi Arabistan ile ilişkileri yeniden gözden geçirdiğini duyurdu. Biden "Şu anda bu ilişkileri değerlendirme sürecindeyim. Suudi Arabistan'ın Rusya ile yaptıklarının sonuçları olacak..." diye konuştu. (16.10.2022 France 24) Peki, Suudi Arabistan ve fiili hükümdarı İbn Selman'ın Amerikan ajanı olduğu göz önüne alındığında, tüm bu hamleler ne anlama geliyor? Bundan beklenti nedir?

Öncelikle şunu kabul etmek gerekir ki, Suudi Arabistan ve BAE'nin "OPEC+" grubunda Rusya ile anlaşarak günlük petrol üretimini 2 milyon varil azaltma kararı, Biden ve onunla birlikte Avrupa için şok edici bir karardır. Zira bu ülkeler, Rus enerji kaynaklarından kurtulmak için muazzam çaba sarf ediyorlar. Dolayısıyla kaynakların yetersizliğinin, özellikle Avrupa'da inanılmaz derecede pahalı hale gelen fiyatlara yansımaması için, dünya pazarlarında acilen daha fazla Rusya dışı enerji kaynağına ihtiyaç duyuyorlar. Suudi Arabistan'ın amacını öğrenmek için, bu hamleyi çevreleyen uluslararası iklimin gerçekliğini bilmek gerekiyor:

Birincisi: Avrupa'da enerji krizi

1- "Birkaç ay önce Avrupa Birliği, Ukrayna'daki askeri harekât nedeniyle önümüzdeki Aralık ayından itibaren Rusya'dan petrol ithalatına yasak getirecek kararı da içeren altıncı yaptırım paketini onayladı. Zaten Avrupa Birliği'nin Rus ham petrol ithalatı, Ocak ayında günlük 2,6 milyon varile kıyasla geçen Ağustos ayında günlük 1,7 milyon varile gerilemişti..." (12.09.2022 www.independentarabia.com) Avrupa'nın bu ambargosu, Rusya'dan deniz yoluyla ham petrol tedarikini içeriyor, boru hatlarından gelen Rus ham petrolünü içermiyor. ABD, Avrupa'ya yardım etmek için, AB'nin daha önce (altıncı yaptırım paketinden önce) vazgeçtiği Rus petrolünün yarısını çoktan telafi etti.

2- Farklı bir açıdan bakıldığında özellikle Avrupa, gaz ve elektrik fiyatlarının iki kat arttığı ve giderek kötüleşen bir enerji krizi yaşıyor. Bu durum, Avrupa'nın Ukrayna savaşı öncesi Rus enerji kaynaklarına olan aşırı bağımlılığından kaynaklanıyor. Bugünlerde Avrupa ve Amerika arasındaki doğalgaz fiyatları değişiyor, dört kat daha fazla. Ama bu, petrol için geçerli değil. Zira petrol fiyatları küresel olarak hemen hemen aynı. Gaz fiyatları ise, petrol boru hatlarının veya sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) tesislerinin varlığına bağlı olarak farklılık gösteriyor. Bir başka deyişle, Avrupa'nın Rusya'ya yönelik 6. yaptırım paketi, Avrupa'da 1,4 milyon varil petrol arz sıkıntısına yol açacaktır. Bu, epey büyük bir miktardır ve petrol fiyatlarında ek bir artışa yol açması bekleniyor. Buna, "OPEC+" grubunun günlük petrol üretimini 2 milyon varil azaltma kararını da eklersek, o zaman fiyatlar aşırı pahalı hale gelecektir.

İkincisi: Rusya ve bunun Rusya üzerindeki etkisi

1- Amerika ve Avrupa ülkeleri, Rus ekonomisini abluka altına alıp paradan yoksun bırakmaya çalışıyorlar. Aynı zamanda da Rusya'nın petrol gelirlerini azaltmak için dünya pazarlarında bol miktarda petrol arzı görmek istiyorlar. Ancak Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) bu arzı daraltan son kararı, arz kıtlığına, fiyatlarda artışa ve Rusya'nın mali olarak yararlanmasına yol açıyor. Bu ülkeler ise bunu istemiyor. Doğrudur, Amerika'nın, Avrupa'nın Rusya ile bağlarını koparmak, yani enerji tedarik zincirini değiştirmek gibi uzun vadeli hedefleri vardır. Fakat

Moskova'yı mali olarak boğmak da ABD'nin önemli bir hedefidir. Bundan dolayıdır ki Suudi Arabistan'ın, Amerika'nın bu hedefine karşı hareket etmesi şaşırtıcı.

2- ABD ve Avrupa ülkeleri, bu hedeflerinin bir parçası olarak, Rus petrolü ve gazına tavan fiyat uygulaması getirmek istiyorlar. Çünkü yaptırımlar nedeniyle enerji kaynakları Avrupa pazarından çekilen Rusya'nın, Hindistan, Çin ve diğer Asya ülkelerinde petrolü için yeni pazarlar bulduğuna tanık oldular. Rusya, bu ülkelere düşük fiyattan petrol satsa da, uygulanan yaptırımların ardından dünya genelinde yükselen petrol fiyatları bu farkı kapatmasını sağladı. Diğer bir deyişle Rusya'nın dünyada petrol fiyatlarının artması nedeniyle petrol satışlarından elde ettiği gelirden, Ukrayna savaşından önceki döneme oranla bir değişiklik olmamıştır. Bundan dolayı Moskova'nın petrolden elde ettiği gelirleri sınırlamak için Rus petrolüne tavan fiyat uygulama düşüncesi ortaya atıldı. Küresel piyasalarda petrol arzı yeterli düzeyde kalırken, bu ülkelere göre fiyatlar makul seviyelerde seyretmektedir. Rus petrolüne tavan fiyat uygulaması getirilmesi halen planlama aşamasındadır. Avrupa ülkeleri ve Amerika, Rus petrolüne tavan fiyat uygulaması getirilmesine cesaret edemediler. Çünkü Rusya, fiyat üst sınırı uygulaması getirilen ülkelere petrol tedarik etmediği zaman bunun küresel fiyatlar üzerinde yansımaları olacaktır.

Üçüncüsü: ABD Kongre seçimleri

1- 8 Kasım 2022'de ABD Kongresi ara seçimleri yapılacak. Eski Başkan Donald Trump'ın partisi olan Cumhuriyetçi Parti, bu seçimleri kazanmayı ve Kongre'nin her iki kanadını; Temsilciler Meclisi ve Senato'yu kontrol etmeyi umuyor. Bu seçimler önemlidir, çünkü sonuçları, Cumhuriyetçi Parti'nin yeniden iktidara gelmeyi planladığı 2024 başkanlık seçimleri için bir gösterge olacaktır. Amerika'da Demokrat Parti ve onu destekleyen teknoloji şirketleri ile Cumhuriyetçi Parti ve onu destekleyen petrol şirketleri arasında keskin bölünmenin yaşandığı konjonktürde, "OPEC+" grubu kararının ABD Kongre seçimleriyle ilgili derin boyutları vardır. Suudi Arabistan'ın, grubun üretim kesintisini destekleme kararı için püf noktasını oluşturuyor.

2- İşin püf noktası olmasına gelince, Kongre seçimlerine bir ay kala Amerika çok kritik bir dönemden geçiyor. "5 Ekim'de OPEC ve OPEC dışı bazı üretici ülkelerden oluşan "OPEC+" grubu, günlük petrol üretimini önümüzdeki Kasım ayından itibaren 2 milyon varil azaltma kararı aldığını duyurdu. Bu da petrol fiyatlarında yüzde 10'luk bir artışa yol açtı. Ardından bu hafta hafif düşüşe geçti. (12.10. 2022 Anadolu Ajansı) "OPEC+" kararının bu kaçınılmaz sonucu, yani petrol fiyatlarındaki artış, Suudi Arabistan'ın karara verdiği desteğin de amacıdır zaten. Çünkü Amerika'da akaryakıt fiyatları, Amerikalı seçmen için çok hassas bir meseledir. Fiyatların yükselmesi, ABD'li seçmenin ruh halini değiştirip Başkan Biden ve Demokrat Parti'den uzaklaştırıp Cumhuriyetçi Parti adaylarını seçmeye yönlendirebilir. Amerikalı yetkililerin, "OPEC+" kararını bir ay yani ABD Kongresi ara seçimleri sonrasına ertelemek için Suudi Arabistan ve Körfez Ülkeleri ile temasa geçmiş olmaları da bunu gösteriyor. "Wall Street Journal gazetesi, Suudi Arabistan'ın ABD'li yetkililerin "OPEC+" grubunun petrol üretimini azaltma kararını sadece bir ay erteleme çağrısına olumlu yanıt vermediğini aktardı. Gazete, görüşmelere aşına olan kaynaklardan aktardığına göre, Amerikalı yetkililerin OPEC+ petrol üretimini günde iki milyon varil azaltma kararı almadan önce Suudi Arabistan ve diğer Arap müttefikleriyle temasa geçtiğini ve onlardan bu konudaki kararı sadece bir ay daha ertelemelerini istediğini ancak bu ülkelerin Amerika'ya olumsuz yanıt verdiğini söyledi. Konuya aşına olan kişiler, ABD'li yetkililerin Suudi Arabistan'ı planlarını ertelemeye ikna etmek için yoğun bir baskı kampanyası yürüttüğünü söylediler. Gazeteye göre, Beyaz Saray yetkilileri, Velihaht Prens Muhammed b. Selman ile birkaç telefon görüşmesi yaptı ve Hazine Bakanı Janet Yellen, Suudi Maliye Bakanı ile görüştü." (11.10.2022 El Hurra) Böylece, söz konusu petrol üretimini azaltma kararının seçimler öncesinde Demokrat Parti ve Biden yönetimi için oldukça hassas olduğu, Biden yönetimin kararı ertelemeye çalıştığı, ancak başarılı olamadığı açığa çıkıyor.

3- Bütün bunlardan, Suudi Arabistan'ın, "OPEC+" grubunun petrol üretimini çok büyük miktarda (günlük 2 milyon varil) azaltma kararını desteklemesinin arka planında Batı karşıtı Rus

hazinesine finansal destek sağlama ve Avrupa'daki enerji krizini derinleştirme planının olmadığı anlaşılıyor. Çünkü Suudi Arabistan, Washington'daki efendileri istemedikçe, Avrupa'ya karşı gelemez. Suudi Arabistan'ın, Amerika'daki efendileriyle birlikte Trump'ın partisi Cumhuriyetçi Parti'nin oylarını artırmayı planladığı açıktır. Bölünmenin ardından Amerika'daki siyasi hayatın kötüleştiği ve korkunç hale geldiği bir gerçektir. O kadar ki bir parti, iktidarda olsa dahi diğer partinin çıkarlarına darbe vurmak için dış güçlerle işbirliği bile yapabiliyor!

4- Biden yönetimi, Suudi Arabistan'a ve kararına kızgınlığını dile getirdi. "Biden, Salı akşamı CNN'e verdiği röportajda, "(Suudilerin) Rusya ile yaptıklarının bazı sonuçları olduğunu" söyledi. Neyi değerlendirdiğim ve aklımda neler olduğu konusuna girmeyeceğim. Ancak sonuçları olacak" diye konuştu. John Kirby, Başkan Biden'ın Suudi Arabistan'la ilişkileri yeniden değerlendirme ve bu ilişkinin ABD'nin ulusal güvenlik çıkarlarına hizmet ettiğinden emin olmanın zamanının geldiği görüşünde olduğunu söyledi." (12.10.2022 Anadolu Ajansı) Ayrıca "Beyaz Saray Sözcüsü Karine Jean-Pierre de Salı günü yaptığı açıklamada, Başkan Joe Biden yönetiminin başından beri Suudi Arabistan ile farklı bir ilişkiye gerek duyulduğu konusunda net olduğunu söyledi. Sözcü, Washington'un Suudi Arabistan ile ilişkileri gözden geçirdiğini ve Kongre ile istişareler ışığında önümüzdeki haftalarda neler olacağını izleyeceklerini belirtti. "OPEC+" kararının Suudi Arabistan'ın enerji politikalarında Rusya ile müttefik olduğunu gösteriyor diye de sözlerine ekledi. (12.10.2021 El Cezire)

Dördüncüsü: Beklentinin ne olacağı meselesine gelince, görünüşe göre şu şekilde olacaktır:

1- "OPEC+" grubunun, günlük petrol üretimini 2 milyon varil azaltma kararı, petrol arzı üzerinde güçlü bir baskı oluşturacaktır. Bu karardan önce bile Biden yönetimi, Rusya'nın Ukrayna'yı işgaliyle tetiklenen yüksek enerji fiyatlarına karşı koymak ve Kongre seçimlerinde zarar görmemek amacıyla Stratejik Petrol Rezervi'nden 6 ay boyunca günde 1 milyon varil petrolün serbest bırakılması yönünde karar almıştı. "Beyaz Saray tarafından yapılan yazılı açıklamada, ABD Başkanı Joe Biden, tarihin en büyük petrol rezervi salınımını açıklayacak. Başkanın, Kongre'yi kamu arzilerini kiralayan ancak petrol ve gaz çıkartmayan enerji şirketlerine de mali cezalar uygulanması yönünde çağrı yapacağı belirtildi. Açıklamada, "Müttefikler ve ortaklarla istişareden sonra, Başkan, önümüzdeki altı ay boyunca her gün ortalama bir milyon varil daha piyasaya sürerek, tarihin en büyük petrol rezervi salınımını açıklayacak. Bu rekor sürüm, yerli üretimin artacağı yıl sonuna kadar köprü görevi görecek tarihi miktarda arz sağlayacaktır" denildi. (31.03.2022 CNN Arabic)

2- Bütün bunlardan, Biden'ın üretimi artırma taleplerinin Suudi Arabistan tarafından reddedildiği bir zamanda, ABD Başkanı'nun Kongre seçimleri öncesi yerel akaryakıt piyasalarını sakinleştirmek için nasıl da çaba gösterdiği ortaya çıkıyor. Son olarak Suudi Arabistan, Kongre seçimlerine bir ay kala petrol üretimini önemli ölçüde azaltmak için "OPEC+" grubu kararını desteklemiştir. Dahası, Suudi Arabistan bundan daha çok fazlasını yapmıştır, Rusya'dan ithal ettiği petrolün miktarını artırmıştır. "Veri analiz firması Refinitiv verileri, Suudi Arabistan'ın bu yıl Nisan-Haziran ayları arasında Rusya ve Estonya limanları üzerinden Rusya'dan 647 bin ton (günde 48 bin varil) fuel oil ithal ettiğini gösterdi. Bu rakam geçtiğimiz yılın aynı döneminde 320 bin ton düzeyindeydi. 2021 yılının tamamında ise Suudi Arabistan 1,05 milyon ton Rus akaryakıtı ithal etti." (15.07.2022 El Hurra) Bu, Suudi Arabistan'ın Amerikan petrol şirketleri ve Cumhuriyetçi Parti ile uyum içinde, Başkan Biden'ın Rusya ve küresel petrol fiyatları politikasına karşı gelmek için yürüttüğü büyük bir komplonun kanıtıdır.

Tüm bunlara, Jared Kushner gibi eski Trump yönetimi ekibinin Suudi Arabistan ile olan temaslarını da eklersek, Suudi Arabistan'ın, petrol politikasını Cumhuriyetçi Parti, özellikle de eski Başkan Trump'ın ekibi ve Cumhuriyetçi Parti yanlısı Amerikan petrol şirketleriyle koordinasyon içinde yürüttüğü açıkça görülür. Suudi petrolü üzerinde bu şirketler söz sahibidir.

3- Şüphesiz önümüzdeki günlerde Suudi Arabistan'ın bu politikası, "OPEC+" grubunun aldığı üretimi önemli ölçüde azaltma kararının ardından Suudi Arabistan ile ilişkilerini gözden geçirme sürecinde olduğunu açıklayan Biden yönetiminin baskısına maruz kalacaktır. Hatta Biden yönetimi yetkilileri, Suudi Arabistan ile Rusya arasında bağlantı kurmaya başladılar bile: "ABD Başkanı Biden, OPEC+ grubunun petrol üretim kotalarını düşürme kararının Suudi Arabistan için "sonuçlarının olacağını" vurguladı ve Suudi Arabistan ile ilişkileri "yeniden düşünmenin" zamanının geldiğini belirtti. Beyaz Saray Ulusal Güvenlik Konseyi Sözcüsü John Kirby, Başkan Biden'ın Suudi Arabistan'la ilişkileri yeniden değerlendirme ve bu ilişkinin ABD'nin ulusal güvenlik çıkarlarına hizmet ettiğinden emin olmanın zamanının geldiği görüşünde olduğunu söyledi." (12.10.2022 El Hurra) Demokrat Partili Senatör Bob Menendez de, "OPEC+ ülkelerinin petrol üretimini azaltmaya yönelik adım atarak Rusya'ya Ukrayna savaşında yardımcı olmasının kabul edilemez olduğunu söyledi. Illinois Senatörü Richard Durbin Salı sabahı yaptığı açıklamada, "Suudi Arabistan açıkça Rusya'nın Ukrayna'daki savaşı kazanmasını istiyor" dedi. CNN'e verdiği demeçte Durbin, "Bu konuda çok açık konuşalım, Putin ve Suudi Arabistan ABD'ye karşıdır" dedi ve "Suudi Arabistan'ın güvenilir bir müttefik olmadığını" vurguladı." (12.10.2022 El Hurra) Şüphesiz ki Suudi Arabistan'ın bu eylemleri Rusya'nın yararına değildir. Çünkü 2020'de Trump yönetimi sırasında Rusya'yı ikna etmek ve üretimi azaltmaya zorlamak için Rus çıkarlarına karşı hareket ettiği biliniyor. (29 Nisan 2020 tarihli "petrol krizi ve yansımaları" soru-cevabına bakılabilir) Dolayısıyla Suudi Arabistan'ın Amerika'ya karşı Rusya'yı desteklediğini düşünenler, fantezi dünyasında yaşıyor. Amerikan ajanı Suudi Arabistan yöneticilerinin böyle bir lüksü olamaz.

Beşincisi: Suudi Arabistan'ın mevcut petrol politikasının realitesi budur. Bu politika, Biden yönetiminin istekleriyle açıkça çelişirken, Cumhuriyetçi Parti ve onu destekleyen Amerikan petrol şirketlerinin istekleri ile uyusmaktadır. Bir açıdan ABD petrol şirketleri, faydalanan oldukları için fiyatları yükseltmek istiyorlar. Daha önemli bir açıdan ise, Cumhuriyetçi Parti'nin Kongre'nin her iki kanadında kontrolü ele geçirmesi umuduyla yaklaşan Kongre ara seçimlerinde Başkan Biden'ın Demokrat destekçilerini devirmeyi ve böylece 2024'te başkanlığa geri dönüşlerini kolaylaştırmayı arzuluyorlar.

Suudi Arabistan ve petrol zengini Körfez ülkeleri, pazarlama ve fiyatlandırma açısından petrol piyasalarını kontrol etmek istemiş olsalardı, hem kendilerinin hem de halklarının çıkarları için bunu yapabilirlerdi. Ancak bu tür düşünceler, bu kukla yöneticilerin akıllarından bile geçmiyor. Çünkü ajanlık ve yabancıya teslimiyeti, İslam ve Müslümanlara düşmanlığı özümsemişlerdir. Müslümanların petrolünü, düşmanların değil, Müslümanların elinde bir silaha ancak Allah'ın izniyle yakında kurulacak Hilafet Devleti dönüştürecektir.

وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ * بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ "O gün Allah'ın zafer vermesiyle müminler sevinecektir. Allah, dilediğine yardım eder. O, mutlak güç sahibidir, çok merhametlidir." [Rum 4-6]

H.21 Rabiu'l Evvel 1444
M.17 Ekim 2022